

[Harald Petersen.]

ning, som følger efter det grundlovsforslag, jeg formoder regeringen til sin tid vil komme med — ikke får det gennemført ganske simpelt på grund af den modstand, der er i den danske befolkning imod det? Hvad så? Vil man så virkelig opretholde den urimelighed, at man til kommunen bevarer 21 års valgretsaldere, medens man på grund af den beslutning, som landets vælgere træffer gennem deres afstemning, kommer til at opretholde den højere valgretsaldere ved de politiske valg?

Endelig vil jeg til de ærede medlemmer og til den højtærede minister sige: jeg tror ikke, man skal tage så overlegent på det spørgsmål, jeg rejste, om nu at benytte lejligheden til at spørge de danske vælgere. Ganske vist har socialdemokraterne som oppositionsparti begået mange letsindigheder på mange områder — det er deres kendetegn —, til gengæld må de æde det i sig, når de har ansvar som regering — det er også deres kendetegn —, men med hensyn til folkeafstemning vil jeg dog alligevel mene, at regeringen og de radikale bør tage under overvejelse det, man i hvert fald fra de radikales side var inde på i 1945: at give vælgerne lejlighed til at blive spurgt, fordi det er første gang, en ansvarlig dansk regering officielt på rigsdagen har rejst kravet om 21 års valgretsaldere; det er første gang, en regering er gået ind på dette krav. Nuvel, så fanger bordet; der er rimelighed i, at man første gang, en regering fremsætter kravet, benytter lejligheden til at lade vælgerne klare dette spørgsmål som forudsætning for det forfatningsarbejde, vi står midt i, og det vil muligvis kunne fremme hele det forfatningsarbejde, regeringen formentlig ønsker fremmet, derfor.....

Anden næstformand (Victor Larsen): Tiden er udløbet.

Harald Petersen: Hvis den højtærede formand tillader det, vil jeg lige spørge: Tør man ikke give vælgerne deres naturlige ret?

Ole Bjørn Kraft: Jeg tror, det er meget forkert af den høje regering og af regeringspartiet at tage dette spørgsmål på den måde, det her sker. De tanker, jeg fremførte i min første tale, havde til hensigt at bidrage til at bane vejen for, at der kunne komme en virkelig reel forhandling i forfatningskommissionen. Det har været således, at vejen til en virkelig drøftelse af de problemer, der trænger sig på, og som der er almindeligt ønske om at få løst, hidtil har

været barrikaderet af diskussionen om valgretsaldere. Jeg vil gerne sige til regeringen, som jeg tror har et ønske om at nå frem til en forfatningsændring, at den ikke skulle skubbe disse tanker fra sig, at den ikke blot nu skulle have blikket fæstet på spørgsmålet, som er knyttet til det forslag, som her foreligger, for det kan meget godt være, at regeringen ved at benytte det flertal, som den har her i salen, til at gennemføre 21 års valgretsaldere til kommunerådene dermed for lange, lange tider spærrer vejen til en forfatningsændring.

Det samme vil jeg sige til det ærede medlem hr. Steen, som gav en gribende skildring af den skam, der opfyldte ham, når man fra den ene eller den anden nordiske side spurgte ham om, hvordan valgretsaldere var her i landet, at hvis han vil have noget håb om at komme væk fra den nuværende tilstand med 35 års valgretsaldere til landstinget og 25 års valgretsaldere til folketinget, så er der kun een vej at gå for at komme ud af denne situation, der er kun een vej til at undgå, at det ærede medlem hr. Steen rejser bekymret til Stockholm, og det er at få forfatningen ændret og få de nuværende forhold forandret.

Derfor bør man ikke løsrive dette spørgsmål på den måde, som man her har gjort, men man burde gå en af de to veje, jeg har foreslået. Man kunne tage en virkelig reel forhandling om valgretsalderspørgsmålet og søge at få tilvejebragt ved denne forhandling en ordning, som alt taget i betragtning kan være tilfredsstillende for alle parter, og dermed få den nødvendige tilslutning til, at en forfatningsændring kan gennemføres her i landet; for vi får ingen forfatningsændring, hvis vi ikke får den brede tilslutning til den. Mit parti har sagt for lang tid siden i forfatningskommissionen, at vi ikke vil være med til påny at kaste en forfatning ud til folkeafstemning, når vi frygter for, at resultatet vil blive, at vi ikke kan mønstre den tilstrækkelige procent ved folkeafstemningen. Der er en mulighed for at nå en sådan bred tilslutning, men ikke ved at man benytter sin magt nu til at gennemføre 21 års valgetten her og på denne måde stykkevis søge at løse problemet.

Hvis man ikke vil gå den vej, kunne man tage den anden tanke op, tanken om folkeafstemning. Det konservative folkeparti fremsatte for måneder siden denne tanke i forfatningskommissionen. Jeg forstår det ærede medlem hr. Harald Petersen sådan, at venstre gennem hans ordførertale i dag også har taget tanken op og nu giver tilslutning til den.